
 SØRLANDET SYKEHUS		Somatikk Arendal		Retningslinje
PREOPERATIV HÅRFJERNING, SSHF				Side 1 av 15
Dokument ID: II.SOA.AIO.OPA.2.div-77		Godkjent dato: 12.11.2024	Gyldig til: 12.11.2026	Revisjon: 14.00

Somatikk Arendal\Anestesi, intensiv, operasjon\OPERASJON\Pasienter og brukere\Diverse faglige retn.linjer

HENSIKT	2
OMFANG	2
ANSVAR.....	2
TILTAK.....	2
METODE FOR BRUK AV ELEKTRISK HÅRKLIPPER:	2
METODE FOR BRUK AV KJEMISK HÅRFJERNINGSMIDDEL:	2
DIATERMI - NØYTRALPLATE.....	3
HENSIKT	3
OMFANG	3
ANSVAR	3
TILTAK	3
ORTOPEDI.....	4
Operasjon hofteprotese sideleie	4
Margnagling	4
ORTOPEDI.....	5
Operasjon på rygg	5
Hofteprotese – fremre snitt (MIS) Bilateralt	5
Hofteprotese – fremre snitt (MIS) Høyre side.....	6
Operasjon på skulder	7
Kikkhullskirurgi/Laparoskopi	8
Åpen kirurgi/Laparotomi.....	8
Rektumamputasjon.....	8
Åpen operasjon på galleblære og galleveier og åpen appendectomi	8
Brokk/hernie.....	9
Operasjoner i analregionen.....	9
KARKIRURGI	10
Amputasjon femur/cruris.....	10
Underekstremitet	10
Embolectomi – Art.Brachialis	11
Arterio-venøs shunt, A-V-fistel.....	11
Hals - øvre thorax	11
UROLOGI.....	12
Åpen operasjon og laparoskopiske inngrep på nyre og ureter	12
Operasjon på blære/åpen prostatektomi	12
Radikal prostatektomi	12
– Staging lymfhadenektomi også lapr,	12
Operasjon på scrotum og penis	12
RALP (Robotassistert laparoskopisk Prostatektomi)	13
ENDOKRINOLOGI.....	14
Thyroidektomi og Tracheostomi	14
Operasjoner Mammae	14
Brystoperasjoner hos menn	14
GYNEKOLOGI	15
Laparotomi/laparoskopi.....	15
Vaginale inngrep	15

[]

Utarbeidet av: Sp.spl. Olga Harnes	Fagansvarlig: Kristina Løvsland Huset	Godkjent av: Janne Jettestad	
---------------------------------------	--	---------------------------------	--

 SØRLANDET SYKEHU		PREOPERATIV HÅRFJERNING, SSHF			Side: 2
Dokument-id: II.SOA.AIO.OPA.2.div-77		Utarbeidet av: Sp.spl. Olga Harnes	Fagansvarlig: Kristina Løvsland Huset	Godkjent dato: 12.11.2024	Godkjent av: Janne Jettestad
					Revisjon: 14.00

Somatikk Arendal\Anestesi, intensiv, operasjon\OPERASJON\Pasienter og brukere\Diverse faglige retn.linjer

HENSIKT

- Hår skal ikke være til hinder for det operative inngrep.
- Hår skal ikke vanskeliggjøre feste av steril oppdekking.
- Hår skal ikke vanskeliggjøre feste av bandasjer o.l.
- Hår skal ikke være til hinder for tilstrekkelig desinfeksjon av operasjonsfeltet.

OMFANG

Pasienter som skal gjennomgå operativ behandling.

ANSVAR

Sykepleier/operasjonssykepleier som klargjør pasient til operasjon.

TILTAK

- Ikke fjerne hår i større område enn angitt i plansjene nedenfor, ut fra type operasjon.
- Tidspunkt for klipping av hår bør være så nært til operasjon som mulig, men bør ikke utføres på operasjonsstuen.
- Hårfjerning bør gjøres med klipper eller eventuelt ved bruk av kjemisk hårfjerningsmiddel.
- Barbering med høvel skader huden og må unngås. I spesielle tilfeller kan barberhøvel benyttes på operasjonsstuen rett før inngrepet.
- Hårfjerning ved hjelp av voksing skader huden og er ikke tillatt.
- Håret kan ved behov klippes ned med saks først.

METODE FOR BRUK AV ELEKTRISK HÅRKLIPPER:

- Hårfjerning kan gjøres operasjonsdagen eller dagen før.
- Benytt nytt blad for hver pasient.
- Klipp alltid med-hårs, med lette strøk og bladet parallelt med huden.
- Er hårveksten kraftig, må du føre maskinen langsommere framover enn når hårveksten er sparsom.
- Ren maskin: Tørk godt av maskinen med desinfeksjonssprit 70% etter bruk.
- Tilsølt maskin: Vaskes av med såpevannsfuktet klut før maskinen tørkes med sprit 70%.
- Etter barbering: Skyll bort løse hår under dusjen eller fjern dem med plaster/tape.
- Sett alltid maskinen tilbake i laderen.

METODE FOR BRUK AV KJEMISK HÅRFJERNINGSMIDDEL:

- Kjemisk hårfjerningsmiddel må ikke brukes på hud som er betent eller skadet.
- Produkt må ikke komme i øynene eller på slimhud.
- Klargjør om det tidligere har vært reaksjoner ved bruk av kjemisk hårfjerningsmiddel. Prøve på hudreaksjoner skal alltid gjøres.
- Klipp bort evt. langt hår.
- Beskytt hendene med hansker.
- Følg bruksanvisning og la ikke middelet sitte lenger på huden enn angitt.
- Skyll bort hår og hårfjerningsmiddel under dusj eller bruk godt fuktet cellestoff eller vaskeklut, til huden ikke kjennes fettet.
- Fjern evt. hårrester med saks.

 SØRLANDET SYKEHU	PREOPERATIV HÅRFJERNING, SSHF				Side: 3 Av: 15
Dokument-id: II.SOA.AIO.OPA.2.div-77	Utarbeidet av: Sp.spl. Olga Harnes	Fagansvarlig: Kristina Løvsland Huset	Godkjent dato: 12.11.2024	Godkjent av: Janne Jettestad	Revisjon: 14.00

Somatikk Arendal\Anestesi, intensiv, operasjon\OPERASJON\Pasienter og brukere\Diverse faglige retn.linjer

DIATERMI - NØYTRALPLATE

HENSIKT

Sikre god kontakt mellom pasientens hud og nøytralplaten, for å unngå brannskade.

OMFANG

Alle pasienter, med synlig hårvekst i området hvor diatermi-nøytralplate skal benyttes under inngrepet.

ANSVAR

Sykepleier/operasjonssykepleier som klargjør pasient for operasjon.

TILTAK

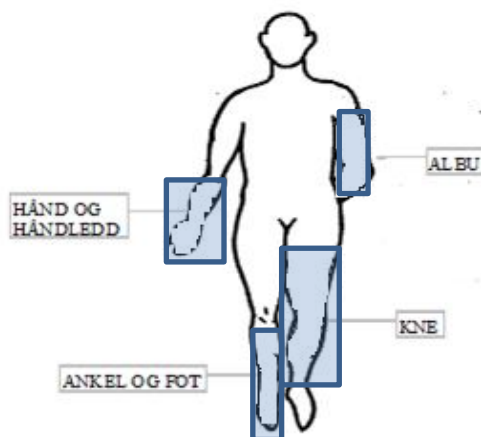
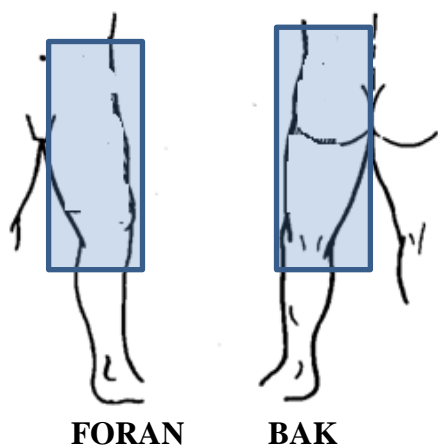
- Fjern hår på yttersiden av venstre lår – størrelse 15 x 15 cm.
- Dersom det er osteosyntese materiale i et lår/hofte kan denne siden ikke brukes. Gjør klar den andre siden.
- Hudtransplantasjon - donorsted - konferer kirurg.

SE VEDLAGTE INSTRUKSJONER FOR HÅRFJERNING.

ORTOPEDI

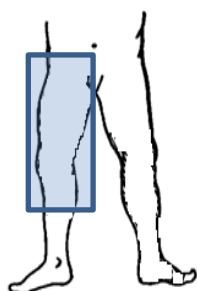
Operasjon hofteprotese sideleie og kneprotese

Hånd, håndledd, ankel, fot, albue

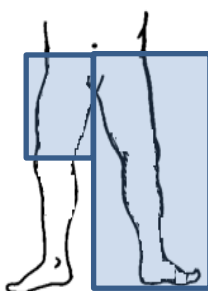

Hår fjernes rundt hele ekstremiteten

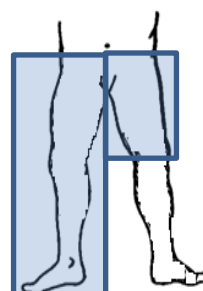
Margnagling

Femur

Tibia venstre

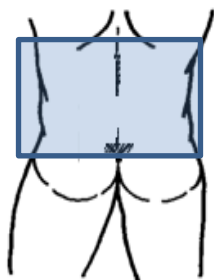

Tibia høyre

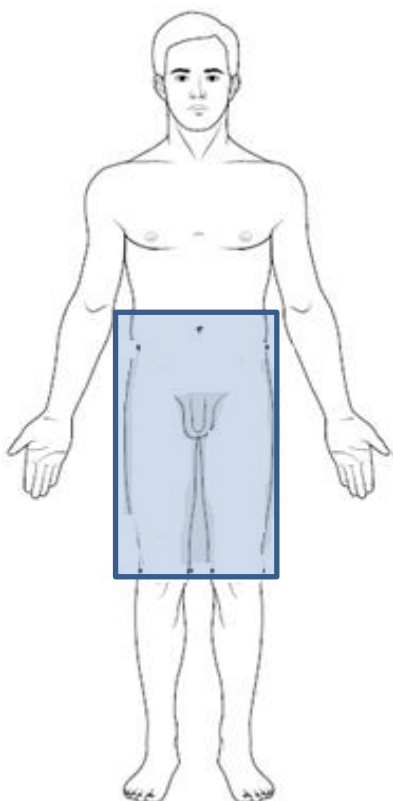
Hår fjernes rundt hele ekstremiteten

ORTOPEDI

Operasjon på rygg

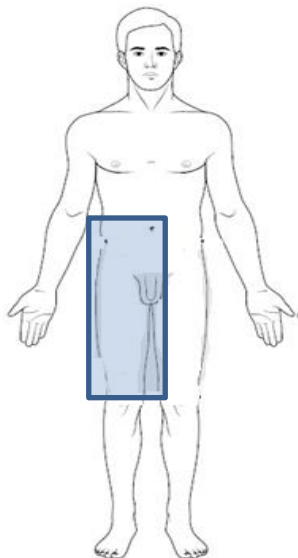

Hofteprotese – fremre snitt (MIS) Bilateralt

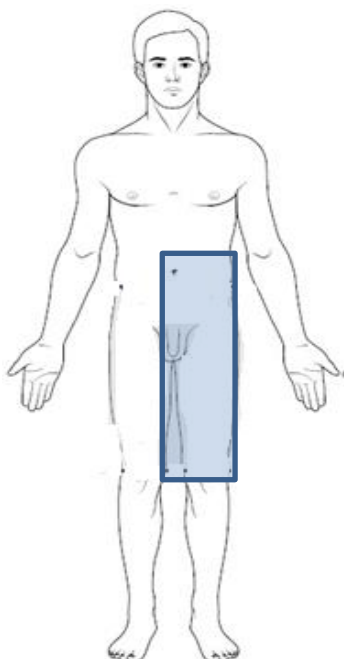
Fjern hår på fremsiden av lårene, mage og i lysker
Rengjør navle

Hofteprotese – fremre snitt (MIS) Høyre side

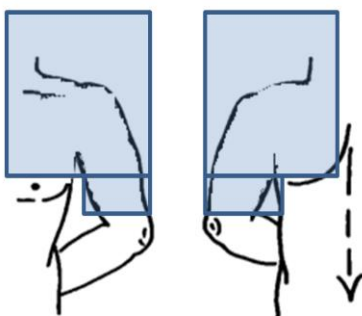
Fjern hår på fremsiden av høyre lår, mage og i lyske
Rengjør navle

Hofteprotese fremre (MIS) – Venstre

Fjern hår på fremsiden av venstre lår, mage og i lyske
Rengjør navle

Operasjon på skulder

FORAN

BAK

Hår fjernes rundt og under armen, til midtlinjen på brystet og opp under øret hvis skjegg

 SØRLANDET SYKEHU	PREOPERATIV HÅRFJERNING, SSHF				Side: 8 Av: 15
Dokument-id: II.SOA.AIO.OPA.2.div-77	Utarbeidet av: Sp.spl. Olga Harnes	Fagansvarlig: Kristina Løvslund Huset	Godkjent dato: 12.11.2024	Godkjent av: Janne Jettestad	Revisjon: 14.00

Somatikk Arendal\Anestesi, intensiv, operasjon\OPERASJON\Pasienter og brukere\Diverse faglige retn.linjer

GASTRO

Kikkhullskirurgi/Laparoskopi

Åpen kirurgi/Laparotomi

Rengjør navle

Fjern øverste del av pubishårene

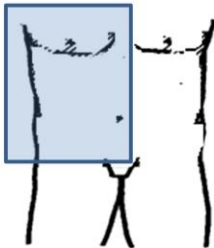
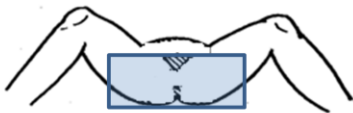
I tillegg ved:

Rektumamputasjon

Åpen operasjon på galleblære og galleveier og åpen appendectomi

Rengjør navle

Fjern hår 10cm over midtlinje

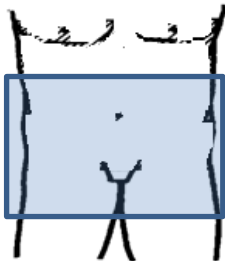

 SØRLANDET SYKEHU	PREOPERATIV HÅRFJERNING, SSHF				Side: 9 Av: 15
Dokument-id: II.SOA.AIO.OPA.2.div-77	Utarbeidet av: Sp.spl. Olga Harnes	Fagansvarlig: Kristina Løvsland Huset	Godkjent dato: 12.11.2024	Godkjent av: Janne Jettestad	Revisjon: 14.00

Somatikk Arendal\Anestesi, intensiv, operasjon\OPERASJON\Pasienter og brukere\Diverse faglige retn.linjer

GASTRO

Brokk/hernie

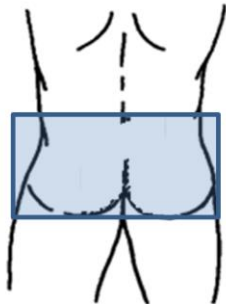
Rengjør navle

Fjern øverste del av pubishårene, hår i lyske og 10 cm over midtlinjen fra aktuell side

Operasjoner i analregionen

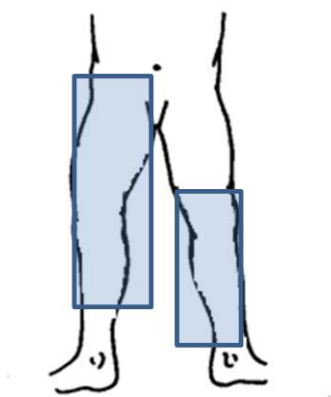

Sacralcyste

KARKIRURGI

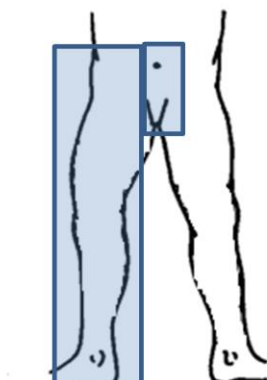
Amputasjon femur/cruris

Hår fjernes rundt hele ekstremiteten

Underekstremitet

Venestripping, Trombenadartektomi (TEA),
Femoro/popliteal bypass, Embolectomi

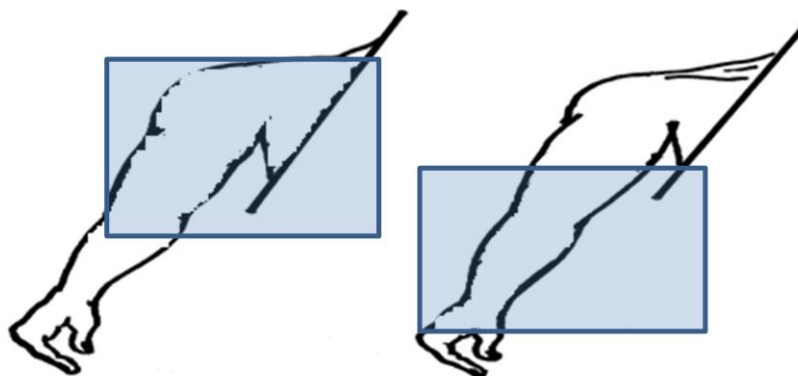
Rengjør navle

Hår fjernes rundt hele ekstremiteten og 10 cm over midtlinjen

KARKIRURGI

Embolectomi – Art.Brachialis

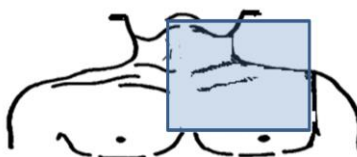
Arterio-venøs shunt, A-V-fistel

Hår fjernes rundt hele ekstremiteten

Hals - øvre thorax

**Carotis-stenose, pacemaker, Veneport,
Hemodialyse – jugularis interna**

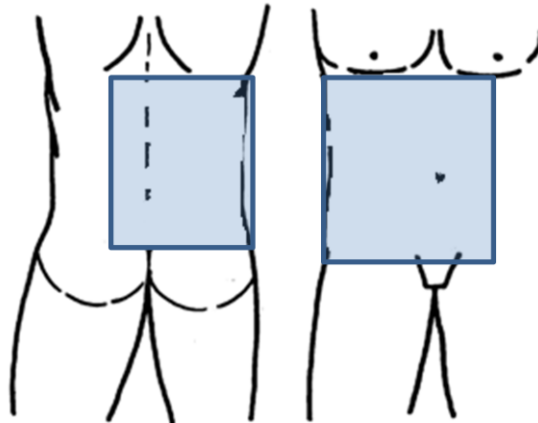
Hår fjernes opp til øreflippen og 10 cm over midtlinjen

 SØRLANDET SYKEHU	PREOPERATIV HÅRFJERNING, SSHF				Side: 12 Av: 15
Dokument-id: II.SOA.AIO.OPA.2.div-77	Utarbeidet av: Sp.spl. Olga Harnes	Fagansvarlig: Kristina Løvslund Huset	Godkjent dato: 12.11.2024	Godkjent av: Janne Jettestad	Revisjon: 14.00

Somatikk Arendal\Anestesi, intensiv, operasjon\OPERASJON\Pasienter og brukere\Diverse faglige retn.linjer

UROLOGI

Åpen operasjon og laparoscopiske inngrep på nyre og ureter

BAK

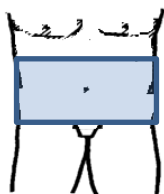
FORAN

Rengjør navle, fjern øvre del av pubishår og 10 cm over midtlinjen

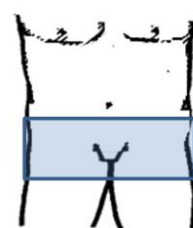
Operasjon på blære/åpen prostatektomi

Radikal prostatektomi

– Staging lymfhadenektomi også lapr.

Operasjon på scrotum og penis

Rengjør navle

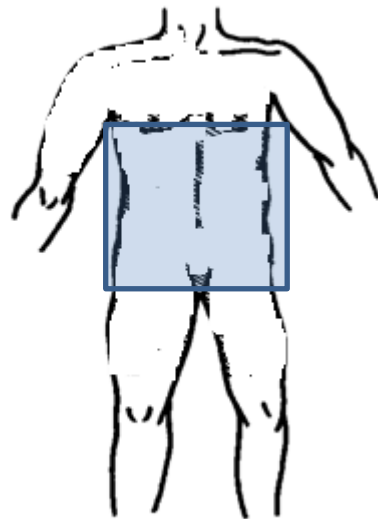
Fjern pubisbehåringen og ned i lyskene

 SØRLANDET SYKEHU	PREOPERATIV HÅRFJERNING, SSHF				Side: 13 Av: 15
Dokument-id: II.SOA.AIO.OPA.2.div-77	Utarbeidet av: Sp.spl. Olga Harnes	Fagansvarlig: Kristina Løvslund Huset	Godkjent dato: 12.11.2024	Godkjent av: Janne Jettestad	Revisjon: 14.00

Somatikk Arendal\Anestesi, intensiv, operasjon\OPERASJON\Pasienter og brukere\Diverse faglige retn.linjer

UROLOGI

RALP (Robotassistert laparoskopisk Prostatektomi)

Rengjør navle

Hårfjerning fra sternum, hele abdomen godt ut til begge sider, til symfysebeinet og på venstre lår til diatermiplate.

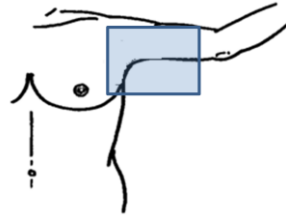
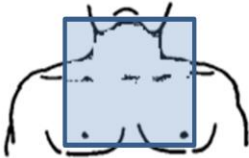
 SØRLANDET SYKEHU	PREOPERATIV HÅRFJERNING, SSHF				Side: 14 Av: 15
Dokument-id: II.SOA.AIO.OPA.2.div-77	Utarbeidet av: Sp.spl. Olga Harnes	Fagansvarlig: Kristina Løvslund Huset	Godkjent dato: 12.11.2024	Godkjent av: Janne Jettestad	Revisjon: 14.00

Somatikk Arendal\Anestesi, intensiv, operasjon\OPERASJON\Pasienter og brukere\Diverse faglige retn.linjer

ENDOKRINOLOGI

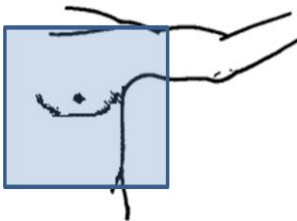
Thyroidektomi og Tracheostomi

Operasjoner Mammae

Fjern axillehår på den aktuelle side

Brystoperasjoner hos menn

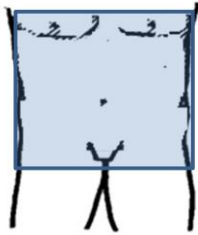
Fjern axillehår på den aktuelle side

 SØRLANDET SYKEHU		PREOPERATIV HÅRFJERNING, SSHF			Side: 15
Dokument-id: II.SOA.AIO.OPA.2.div-77		Utarbeidet av: Sp.spl. Olga Harnes	Fagansvarlig: Kristina Løvsland Huset	Godkjent dato: 12.11.2024	Godkjent av: Janne Jettestad
					Revisjon: 14.00

Somatikk Arendal\Anestesi, intensiv, operasjon\OPERASJON\Pasienter og brukere\Diverse faglige retn.linjer

GYNEKOLOGI

Laparotomi/laparoscopi

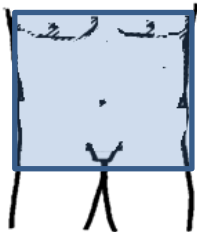
Vaginale inngrep

Fjern pubisbehåringen
Rengjør navle

Fjern pubisbehåring og på innsiden av lårene

RAHL - som til laparotomi/scopi + vaginale inngrep

Kryssreferanser:

[Postoperative sårinfeksjoner - forebygging SSA](#)

[Metodebok](#)